

ματος τοῦ νὰ παρίστανται ἐν ταῖς τελεταῖς φέροντες τὰς χρυσοδαϊδάλους στολάς των, ὄφειλον καὶ κατὰ τὰς κηδεῖας ἐπισήμων τινῶν προσώπων νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας τῆς τέχνης των. Ὅποια τις ἦτο ἡ ὑπηρεσία αὕτη δὲν ἐξάγεται ἐκ τῶν λόγων τοῦ Πορφυρογεννήτου· ὑποθέτομεν ὅμως ὅτι προσεκαλοῦντο ὅπως ζωγραφίσωσιν ἐπὶ σανίδος ἢ ὀθόνης τὴν εἰκόνα τοῦ κηδευομένου ἢ ἄλλας αὐτοῦ ἀξιοσημειώτους πράξεις, αἵτινες ἐφέροντο πρὸ τοῦ κηδευομένου νεκροῦ (1). Κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ αυτοκράτορος Ζήνωνος, οἱ βεστοσακράνοι, καὶ οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ μονητάριοι τὰ συνήθη ἐπραξαν, λέγει ὁ Πορφυρογεννήτης. Κατὰ τινὰ δὲ γενομένην ἱπποδρομίαν ἐπὶ τῇ ἐλεύσει τῶν Σαρακηνῶν πρέσβειαν, ὅτε ἐνίκησαν οἱ Βένετοι, ἐγένετο σάξιμον ἤτοι χορός, ὅτε οἱ τέσσαρες εἰκασταὶ (ζωγράφοι), καὶ οἱ ἐργάται, προπέψαντες τοὺς νικήσαντας, ἐχόρευσαν εἶτα μετὰ τῶν δημάρχων, τῶν δημοτῶν καὶ τῶν ἡνιόχων εἰς τὸ Πῆ τοῦ ἱπποδρόμου καὶ ἐπευφήμησαν τὸν βασιλέα.

[Ἔπεται τὸ τέλος]

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΓΑΛΕΟΤΟΣ²

Δράμα τοῦ Ἰωσήφ Ἐσδεγαράν (José Echegaray)
μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰσπανικοῦ ὑπὸ Δ. Βικέλα.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, ΠΕΠΙΤΟΣ, Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ,
ΥΠΗΡΕΤΗΣ μυστηριωδῶς.

Σὰς ζητοῦν, Κύριε.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ποῖος εἶναι;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Μία Κυρία.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Παράξενον.

ΠΕΠΙΤΟΣ (σιγὰ πρὸς τὸν ὑπηρέτην)

Μήπως ζητῆ ἐλεημοσύνην;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (ὁμοίως).

Κλαίει.

ΠΕΠΙΤΟΣ (ὕψωνον τὴν φωνήν).

Εἶναι νέα;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Δὲν ἔμπορῶ νὰ πῶ ἀκριβῶς. Εἶναι σκοτεινὰ ἔξω, καὶ ἡ κυρία κατορθώνει νὰ κρύπτῃ τὸ πρόσωπόν της τόσο, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἰδῆ

ἀνθρωπίνων πραγμάτων μεριμνῶσι τὸ παράπαν, ἀλλὰ πῶς νὰ νικήσῃ ἢ φατοῖα· καὶ πολλάκις στεροῦμενοι τῶν ἐπιτηδείων, οὐδόλως μεριμνῶσιν ὅπως προμηθευθῶσιν αὐτὸ ἐὰν μέλλῃ νὰ εὐτυχήσωσι κατὰ τοῦτο. Τοῦ τοιοῦτου μιάσματος μετέχουσι παραδόξως καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες, οὐχὶ ἀκολουθοῦσαι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλ' εἰ τύχοι καὶ ἀντιστρατεύμεναι, αὐτοῖς, ἐνῶ αὐταὶ οὔτε εἰς τὰ θέατρα ὑπάγουσιν, οὔτε δι' ἄλλην αἰτίαν ἄγονται, ὥστε οὐδ' ἐγὼ αὐτὸς δύναμαι νὰ εἶπω ἄλλο τι, ἢ ὅτι εἶνε ψυχῆς νόσημα».

(1) Ἴδε καὶ σημειώσεις τοῦ λατινοῦ μεταφραστοῦ τοῦ Πορφυρογεννήτου.

2 Ἴδε σελ. 293

κανεῖς, καὶ ὀμιλεῖ τόσον χαμηλά, τόσον χαμηλά ὥστε μόλις ἀκούεται

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ποῖα νὰ εἶναι;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ποῖα ἔμπορεῖ νὰ θέλῃ νὰ σὲ ἰδῆ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ποῦ νὰ μαντεύσω . . .

ΠΕΠΙΤΟΣ (κατ' ἰδίαν).

Εἶναι στενοχωρημένος. (Ὑψωνον τὴν φωνήν :)
"Ἄκουε, σ' ἀρίνω ἐλεύθερον. Νὰ σὲ φιλήσω, καὶ καλὴ τύχη! (Τὸν ἀσπάζεται καὶ λαμβάνει τὸν πῖλον του.) (Πρὸς τὸν ὑπηρέτην :) Τί προσμένεις, χάρις :

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Νὰ μὲ προστάξῃ ὁ Κύριός μου τί νὰ πῶ.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Εἰς πράγματα αὐτοῦ τοῦ εἶδους μαντεύει κανεῖς τὴν προσταγὴν. Καὶ ἔπειτα, ἕως εἰς τὴν στιγμήν ὅπου θὰ φύγῃ ἡ ἀγνωστή, κύτταξε μὴ ἀνοίξης τὴν θύραν εἰς κανένα, καὶ ὁ Οὐρανὸς νὰ πέσῃ κάτω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Νὰ πῶ λοιπὸν νὰ ὀρίσῃ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καλὰ! (Πρὸς τὸν Πεπίτον, ὅστις ἐξέρχεται :)
Υγίαινε.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Χαῖρε, Ἐρνέστε. (Ἐξέρχεται καθὼς καὶ ὁ ὑπηρέτης).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μία Κυρία ; . . . Πῶς ; . . . Διατί ; . . . (Διακόπτεται. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν παρουσιάζεται εἰς τὴν θύραν, εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς μία κυρία κρύπτουσα τὸ πρόσωπον ὑπὸ πικνὸν κάλυμμα).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ, ΕΡΝΕΣΤΟΣ

(Ἡ Θεοδώρα μένει εἰς τὴν θύραν μὴ τολμῶσα νὰ προχωρήσῃ. Ὁ Ἐρνέστος βαδίζει πρὸς αὐτήν).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἔχετε νὰ μοῦ ὀμιλήσητε, Κυρία; Παρακαλῶ . . . (Νεύων πρὸς αὐτὴν νὰ προχωρήσῃ).

ΘΕΟΔΩΡΑ (ἀφαιροῦσα τὸ κάλυμμά της).

Συγχώρησέ με, Ἐρνέστε.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεοδώρα!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐκαμα ἄσχημα, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (διακοπτόμενος, στενοχωρημένος κατ' ἀρχάς).

Ἐγὼ . . . δὲν ἔξεύρω . . . διότι ἀγνοῶ . . . εἰς τί χρεωστῶ τόσον μεγάλην . . . τιμὴν. Ἄλλὰ τί λέγω; Θεε μου! Ἀφοῦ ἐδῶ σὲ περιβάλλει σέβας τόσον . . . μεγαλειότερον δὲν γίνεται! . . . ὁ φόβος μὴ ἔκαμες ἄσχημα, διατί;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Διὰ τίποτε . . . ἦτο καιρὸς . . . ἐπέρασε τώρα διὰ παντός . . . ἦτο καιρὸς ὁπότε δὲν εἶχα διαταγμὸν, οὔτε φόβον, Ἐρνέστε, — ὁπότε θὰ ἐπήγαγα ὑπὸ τὴν συνοδείαν σου ὅπου καὶ ἂν ἦτο, χωρὶς νὰ

κοκκινίζῃ τὸ μέτωπόν μου, χωρίς νὰ μοῦ δειλιάξῃ ἡ καρδιά, — ὅποτε ἂν ἐπρόκειτο νὰ φύγῃς, καθὼς μοῦ λέγουν ὅτι φεύγεις αὐρίον διὰ τὴν Ἀμερικὴν, μόνη μου ἐγώ, . . . ναί, διότι ὅταν ἀναχωρῇ κανεὶς ὁ Θεὸς ἔξυρει τότε θὰ γυρίσῃ, . . . διότι εἶναι τόσο πικρὸν νὰ χάνῃ κανεὶς ἓνα φίλον . . . μόνη μου ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἰουλιανόν, ἐμπρὸς εἰς τὸν κόσμον ὅλον, μὲ συγκίνησιν ἀλλὰ χωρὶς ἄλλην συλλογὴν, θὰ ἤρχομην μὲ τὰ χέρια ἀνοικτὰ νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄ, Θεοδώρα . . . (Διακόπτεται συγκρατῶν τὴν πρῶτην του ὀρμὴν).

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τώρα ὅμως ἐννοῶ ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιον. Ὑπάρχει μεταξὺ μας ἄβυσσος.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἔχεις δίκαιον. Τώρα δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀγαπώμεθα, οὔτε ὡσὰν ἀδελφία. Τώρα τὰ χέρια μας ἐὰν ἐπλησίαζαν θὰ ἐμολύνοντο. Τὸ παρελθὸν ἐπέρασε. Τώρα ἀνάγκη ν' ἀλλάξωμεν, — πρέπει νὰ μινοῦμεθα τώρα.

ΘΕΟΔΩΡΑ (μετ' ἀφελοῦς θλίψεως).

Νὰ μισούμεθα; Διατί;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Νὰ σὲ μισήσω ἐγώ! Τὸ εἶπα τοῦτο; Πρὸς ἐσέ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τὸ εἶπες.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μὴ προσέχῃς τί λέγω! Καὶ ἂν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ περίστασις καὶ χρειάζεται ἡ ζωὴ μου, ζήτησέ μου, Θεοδώρα, τὴν ζωὴν μου, — διότι ἡ θυσία τῆς ζωῆς μου διὰ σέ (μετὰ πάθους, ἀλλ' αἰφνης διακόπτεται καὶ ἀλλάσσει ὕψος) . . . θὰ ἦτο ἐκπλήρωσις καθήκοντος. (Βραχεῖα διακοπή). Νὰ σὲ μισήσω! Ἐὰν μοῦ ἐξέφυγεν ἡ λέξις ἀπὸ τὰ χεῖλη, ἦτο διότι εἶχα εἰς τὸν νοῦν πόσον κακόν, πόσας δυσαρεσκείας ἐπροξένησα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μοῦ ἔκαμαν τόσο καλόν. Ἐσύ, Θεοδώρα, ἔπρεπε νὰ μὲ ἀποστρέψῃσαι, ἐγώ . . . ὄχι.

ΘΕΟΔΩΡΑ (μετὰ θλίψεως).

Μ' ἔκαμαν νὰ κλαύσω πολὺ. Ὡς πρὸς τοῦτο ἔχεις δίκαιον. Ἀλλὰ (μετὰ πολλῆς γλυκύτητος) ἐσύ, ἐσύ Ἐρνέστε, . . . δὲν ἠμπορῶ νὰ σὲ κατηγορήσω ἐσένα. Κανεὶς, ἂν κρίνῃ χωρὶς πάθος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σὲ καταδικάσῃ. Διότι τί πταίεις ἐσύ δι' ὅλην αὐτὴν τὴν καταφορὰν; τί πταίεις διὰ τοῦ κόσμου τὴν κακίαν, διὰ τοῦ δυστυχοῦς μας Ἰουλιανοῦ τὸν ὑποπτον χαρακτῆρα, — διὰ τὴν στενοχωρίαν του, ποῦ κάμνει λύπην, — διὰ τὸν τρόπον του, ποῦ μὲ πληγόνει, διὰ τὴν λύπην, μὲ τὴν ὁποίαν τήκεται διότι ἀμφιβάλλει ἂν τὸν ἀγαπῶ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τοῦτο, τοῦτο δὲν τὸ ἐννοῶ ἐκ μέρους του, — ὀλιγότερον παρὰ ἀπὸ κάθε ἄλλον! Τοῦτο δὲν τὸ χωρεῖ ὁ νοῦς μου. — Μὰ ὅ,τι ὑπάρχει ἱερώτερον, δὲν εἶναι ἄξιος ἐλέου, οὔτε ἔχει πρόφασιν πρὸς υπέρσπισιν ὁ ἄνδρας ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ νὰ ὑποπτευθῇ γυναίκα καθὼς ἐσέ! (Μετ' ἀγανακτισέως.)

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τὴν πληρόνει ἀκριβὰ τὴν ὑποψίαν του ὁ Ἰουλιανός μου!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (μετανοῶν διὰ τὴν κατὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ μαμφήν).

Τί λέγω! Ἐγὼ νὰ τὸν κατηγορήσω; . . . Ὄχι! . . . Ὑποπτευθῆ καθὼς ἠμπορεῖ καθένας νὰ ὑποπτευθῇ καθὼς ὑποπτεύεται ἓνας ὁ ὁποῖος λατρεύει. . . Ἀγάπη δὲν ὑπάρχει χωρὶς ζηλοτυπίαν. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι νὰ μὴ ἐμπιστεύωνται καὶ εἰς τὸν Θεὸν ἐπάνω εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Θεοδώρα. Εἶναι ὁ ἀνθρώπινος ἐγωῖσμός· ὅταν ἔχη κανεὶς θησαυρόν, τὸν φυλάττει διότι εἶναι θησαυρός καὶ φοβεῖται μὴ τὸν χάσῃ. Κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἂν τὸ ἔφερε τύχη ὑπεράνθρωπος νὰ ἦτο ἰδική μου, θὰ ὑποπτευόμην! . . . θὰ ὑποπτευόμην . . . ἕως καὶ τὸν ἀδελφόν μου! (Μετ' ἐξάψεως αὐξανούσης· ἀλλὰ διὰ μιᾶς ἐννοεῖ ὅτι κινδυνεύει καὶ πάλιν νὰ λησμονηθῇ, καὶ διακόπτεται, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Θεοδώρα ἀκούουσα θόρυβον ἐξῴθεν τοῦ δωματίου, βαδίζει πρὸς τὴν θύραν. Ὁ Ἐρνέστος κατ' ἴδιαν.) Ποῦ πηγαίνεις, καρδιά μου; Τί συμβαίνει εἰς τὰ βᾶθρα σου; Λέγεις ὅτι ὁ κόσμος συκοφαντεῖ, καὶ τὸν δικαίονεις;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄκουσε . . . Ἐρχονται ἄνθρωποι ἐδῶ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Εἶναι μὲν δύο ἡ ὥρα . . . (Βαδίζων πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς). Μήπως εἶναι . . .

ΘΕΟΔΩΡΑ (μετὰ τινος τρόμου).

Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ! Θὰ ἔλθῃ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ὄχι! . . . ἀπομακρύνεται

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄν εἶναι ὁ Ἰουλιανός; . . . (Κάμνει ἐν βῆμα πρὸς τὴν εἰς τὰ δεξιὰ θύραν. Ὁ Ἐρνέστος τὴν ἐμποδίζει μετὰ σεβασμοῦ ἀλλὰ καὶ μετ' ἀποφάσεως).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄν εἶν' ἐκεῖνος, ἐδῶ! Δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ τοῦ κρύψωμεν. Ἄν εἶναι . . . ἐξ ἐκείνων ὅσοι ὑποπτεύονται, τότε ἐκεῖ, Θεοδώρα (δεικνύων τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν). Τίποτε, τίποτε. (Ἀκροάζεται).

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἡ καρδιά μου κτυπᾷ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἐφυγε ὁποῖος καὶ ἂν ἦτο, ἢ τὰ πάντα ἦσαν πλάνη. (Ἐπανέρχεται μετὰ τῆς Θεοδώρας εἰς τὰ ἐμπροσθεν τῆς σκηνῆς). Πρὸς Θεοῦ, Θεοδώρα . . .

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἦθελα νὰ σὲ ὀμιλήσω, Ἐρνέστε, καὶ ὁ καιρὸς περνᾷ τόσο γρήγορα . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ὁ καιρὸς πετᾷ!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Λοιπὸν ἔλεγα . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεοδώρα, συγχώρησέ με, ἀλλά . . . ἴσως εἶναι φρόνιμον . . . Ἄν ἔλθῃ κανεὶς . . . Καὶ περιμένω νὰ ἔλθουν.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Διὰ τοῦτο ἦλθα κ' ἐγώ, νὰ ἐμποδίσω . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Δηλαδή ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δηλαδή γνωρίζω τὰ πάντα . . . καὶ ἀντριγιάζω νὰ συλλογίζωμαι τὸ αἷμα τὸ ὅποσον θέλετε νὰ χύσετε ἐξ αἰτίας μου ! Τὸ αἰσθάνομαι νὰ μοῦ ἀνάπτῃ τὸ μέτωπον, τὸ αἰσθάνομαι νὰ μοῦ ὀρμᾶ ἐδῶ ! (Πιέξουσα τὸ στῆθος).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Διότι φλογίζει τὸ αἷμά σου ἡ ἀγανάκτησις ἕως ὅτου μοῦ πληρώσῃ τὴν προσβολὴν ὁ Νεβρέδας μὲ τὴν ζωὴν του. Νὰ λασπώσῃ ἤθελε ; Θὰ τὸν κολίσω ἐγώ εἰς λάσπην ἀπὸ αἷμα !

ΘΕΟΔΩΡΑ ἔντρομος.

Τὸν θάνατόν του ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ναί ! (Προλαμβάνων ἰκεσίαν τῆς Θεοδώρας). Πρόσταξέ με εἰς ὅ,τι θέλεις, θὰ σὲ ὑπακούσω εἰς ὅλα· εἰς ὅλα ἐκτὸς ἐνός : μὴ μοῦ ζητῆς νὰ λησμονήσω τὴν προσβολὴν αὐτὴν καὶ νὰ τὸν ἐλέησω.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Κ' ἐμένα ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐσέ ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ναί. Θὰ εἶναι τὸ σκάνδαλον φοβερόν !

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Πιθανόν.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Πιθανόν ; Καὶ τὸ λέγεις μ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ δὲν προσπαθεῖς νὰ τὸ ἀποφύγῃς ἐνῶ σὲ ἰκετεύω ἐγώ ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ ἀποφύγω, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐκδικηθῶ ἔμπορῶ. Τοῦτο σκέπτομαι καὶ τοῦτο λέγω, καὶ τοῦτο μὲ ἀφορᾶ ἐμέ. Ἄλλοι ἐζήτησαν νὰ προσβάλλουν· ἐγὼ ζητῶ νὰ τιμωρήσω.

ΘΕΟΔΩΡΑ, (πλησιάζουσα καὶ μὲ φωνὴν χαμηλὴν ὡσεὶ φοβουμένη ν' ἀκούσῃ αὐτὴ ἑαυτήν).

Καὶ ὁ Ἰουλιανός ; . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ὁ Ἰουλιανός ; Αἶ, τί ; . . .

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄν τὸ μάθῃ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θὰ τὸ μάθῃ !

ΘΕΟΔΩΡΑ

Καὶ τί θὰ πῇ ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τί θὰ πῇ ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὅτι πρὸς ὑπεράσπισίν μου . . . ποῖος ἄλλος ἔμποροῦσε . . . νὰ δείξῃ τὴν ἀνδρείαν του . . . παρ' ἐκτὸς τοῦ ἀνδρός μου . . . ὁ ὅποιος μ' ἀγαπᾶ ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Πρὸς ὑπεράσπισιν μιᾶς γυναίκος ; Κάθε ἀνθρώπος μὲ αἰσθημα τιμῆς, — χωρὶς καὶ νὰ τὴν γνωρίζῃ, χωρὶς νὰ εἶναι συγγενής, φίλος, ἢ ἐραστής. Ἀρκεῖ ὅτι ἤκουσε νὰ προσβάλλουν μίαν γυναῖκα !

Διατί πηγαίνω εἰς αὐτὴν τὴν μονομαχίαν ; Διατί σὲ ὑπερασπίζομαι ἐγώ ; Διότι ἤκουσα τὴν συκοφαντίαν, καὶ διότι εἶμαι . . . καθὼς εἶμαι ! Ποῖος θὰ μοῦ ζυγίσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο ; Ποῖος θὰ μετρήσῃ ἕως ποῦ πηγαίνει ὑπεράσπισις αὐτοῦ τοῦ εἰδούς ; Ἐὰν δὲν ἤμην ἐγὼ ἐκεῖ, ὁ πρῶτος . . . ὁποῖος καὶ ἂν ἦτο, θὰ ἔκαμνε τὸ ἴδιον.

ΘΕΟΔΩΡΑ (τείνουσα τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἐρνέστον).

Αὐτὰ εἶναι γενναῖα, καὶ ἐντιμα, καὶ ἀξιά σου. Ἐρνέστε . . . (διακόπτεται, ἀποσύρεται καὶ ἐξακολουθεῖ μετὰ θλίψεως.) Ἄλλὰ τοῦτο διὰ τὸν Ἰουλιανόν μου θὰ εἶναι ταπεινώσις.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ταπεινώσις !

ΘΕΟΔΩΡΑ

ᾠ, ναί.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Διὰ ποῖον λόγον ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Χωρὶς λόγον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ποῖος θὰ τὸ εἰπῇ ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὅλος ὁ κόσμος.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄλλὰ διατί ;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὅταν μάθουν ὅτι μοῦ ἔγινε προσβολὴ καὶ ὅτι τὸν ὑβριστὴν δὲν τὸν ἐτιμώρησε ὁ σύζυγός μου, καὶ — ἀκόμη περισσότερο — (κύπτουσα τὴν κεφαλὴν καὶ ἀποφεύγουσα τὸ βλέμμα τοῦ Ἐρνέστου) ὅτι τὴν θέσιν του τὴν ἐπῆρες σύ, εἰς ὅσον σκάνδαλον ἔγινε θὰ προστεθῇ σκάνδαλον μεγαλύτερον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐὰν πρέπη κανεῖς νὰ συλλογίζεσαι πάντοτε τί ἔμπορεῖ νὰ εἰπῇ ὁ κόσμος, τότε, μὰ τὴν ζωὴν μου ! δὲν ἀξίζει αὐτὴ ἡ ζωὴ !

ΘΕΟΔΩΡΑ

Καὶ ὅμως εἶναι καθὼς σοῦ λέγω.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄλλὰ τοῦτο εἶναι φρικτόν !

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄκουσέ με λοιπόν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄδύνατον !

ΘΕΟΔΩΡΑ

Σὲ ἰκετεύω !

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

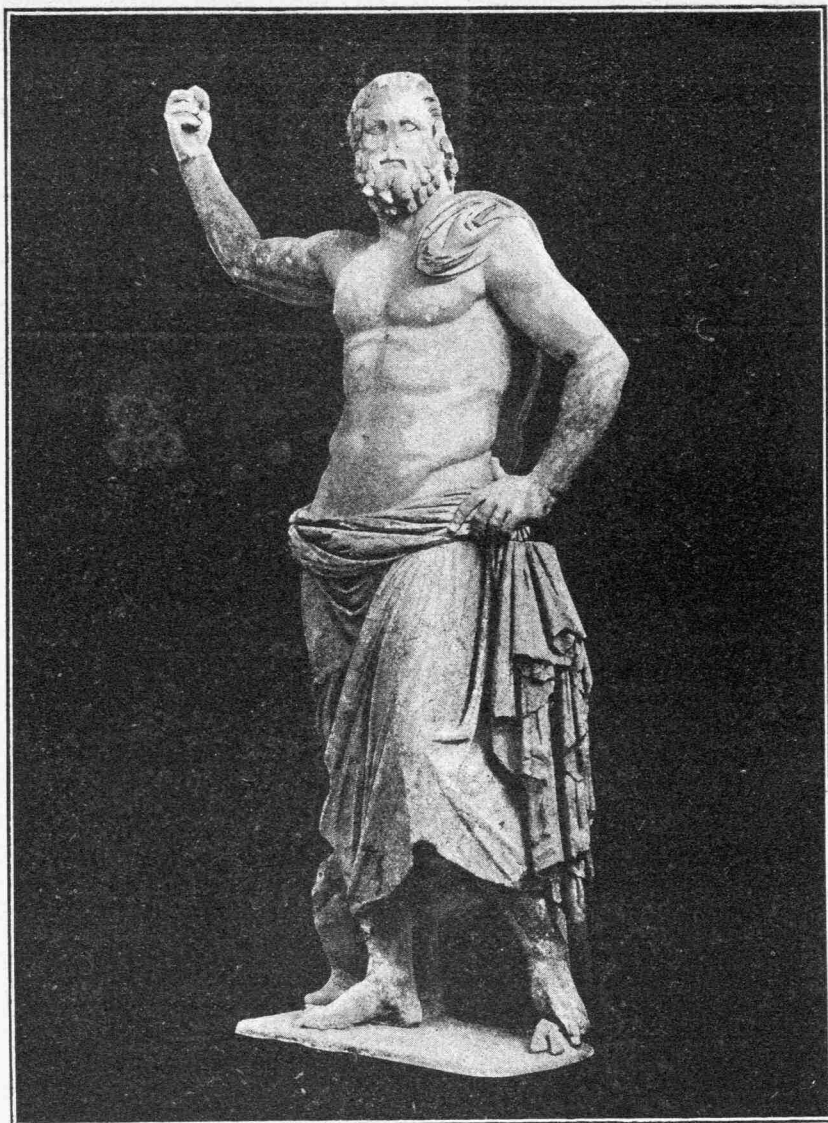
Ὅχι ! Ὅ,τι καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ, — καὶ τί θὰ γείνη δὲν τὸ ἤξεύρει κανεῖς, — πρέπει, Θεοδώρα, νὰ τὸν ἀντιμετωπίσω ἐγὼ τὸν Νεβρέδαν, διότι, ἐπὶ τέλους, ἂν τοῦ λείπῃ αὐτοῦ ἡ τιμὴ, δὲν τοῦ λείπει ὅμως ἡ τέχνη ἔς τὸ σπαθί !

ΘΕΟΔΩΡΑ (ὡς συναισθανομένη τὴν ταπεινώσιν τοῦ προστατευτικοῦ δῆθεν ὕφους τοῦ Ἐρνέστου πρὸς τὸν Ἰουλιανόν).

Δὲν λείπει καὶ τοῦ ἀνδρός μου καρδιά.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Συμφορὰ μου ! Ἡ ἐγὼ ἐξηγοῦμαι κακὰ, ἢ ἐσὺ δὲν μ' ἐνοεῖς. Γνωρίζω ἐγὼ τὴν γενναϊότητά του, ἀλλ' ὅταν μεταξὺ δύο ἀνδρῶν γείνη μία προσβολὴ θανά-

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ
ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις Κεντρικοῦ Μουσείου

σιμος εἰς τὴν ὑπόληψιν ἢ εἰς τὴν τιμὴν, δὲν ἔμπο-
ρεῖ κανεὶς νὰ μαντεύσῃ τί θὰ συμβῆ, μήτε ποῖος
ἀπὸ τοὺς δύο θὰ πέσῃ, μήτε ποῖος θὰ σκοτώσῃ τὸν
ἄλλον. Καὶ ἂν πρόκειται τώρα νὰ νικήσῃ αὐτός,
μεταξὺ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ Ἐρνέστου δὲν ἐπι-
δέχεται δισταγμὸν ἢ ἐκλογή. (Εἰλικρινῶς, ἀλλὰ
μετὰ λύπης.)

ΘΕΟΔΩΡΑ (πλήρης ταραχῆς)

Ἐσύ; . . . Ὅχι! . . . Οὔτε σύ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Διατί; . . . Ἄν εἶναι ἡ τύχη μου αὐτὴ. Κα-
νεὶς δὲν θὰ χάσῃ ἂν ἀποθάνω, καὶ οὔτ' ἐγὼ θὰ χάσω
πολύ.

ΘΕΟΔΩΡΑ (μὴ δυνάμενη σχεδὸν νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα).

Μὴ τὰ λέγῃς αὐτά, πρὸς Θεοῦ! . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τί θ' ἀράσω μήπως ἐπὶ γῆς; τί φιλίαν; τί
ἔρωτα; Ποία θ' ἀκολουθήσῃ τὸ λείψανόν μου μὲ
δάκρυα ἔρωμένης.

ΘΕΟΔΩΡΑ (μὴ κρατοῦσα τὰ δάκρυα).

Ὅλην τὴν περασμένην νύκτα . . . παρακαλοῦσα

τὸν Θεὸν διὰ σέ . . . καὶ λέγεις ὅτι κανεὶς . . . Δὲν
θέλω ἐγὼ ν' ἀποθάνῃς.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, (μετὰ πάθους)

Ἄ! Προσεύχεται κανεὶς δι' ὅποιον τύχη, ἀλλὰ
κλαίει δι' ἓνα μόνον!

ΘΕΟΔΩΡΑ (μετ' ἐκπλήξεως).

Ἐρνέστε! . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (συνεργόμενος εἰς ἑαυτὸν)

Τί;

ΘΕΟΔΩΡΑ (ἀπομακρυνομένη)

Τίποτε . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (δειλῶς, κύπτων τὴν κεφαλὴν)

Ναί, . . . σοῦ τὸ εἶπα καὶ πρὶν, δὲν ἔχω τὸν
νοῦν μου . . . Μὴ μὲ συνερίζῃσαι. (Μένουν καὶ οἱ
δύο σιωπηλοί, μακρὰν ὁ μὲν τῆς δέ, μὴ τολμῶντες
νὰ ἰδῶσιν ἀλλήλους. Αἴφνης ἡ Θεοδώρα δεικνύει
πρὸς τὴν θύραν).

ΘΕΟΔΩΡΑ

Πάλιν!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἀκολουθῶν τὸ νεῦμά της)

Ἐρχονται ἄνθρωποι.

ΘΕΟΔΩΡΑ (βαδίζουσα πρὸς τὴν θύραν καὶ προσέχουσα).

Καὶ ζητοῦν νὰ ἔμβουν!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἐπίσης)

Ἄλθῃς! Ἐκεῖ Θεοδώρα! (Δεικνύων τὸ δωμάτιόν του).

ΘΕΟΔΩΡΑ

Μὲ προστατεύει ἡ τιμὴ μου!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Δὲν εἶναι ὁ ἄνδρας σου.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δὲν εἶναι ὁ Ἰουλιανός;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ὅχι. (Ὄδηγεῖ αὐτὴν πρὸς τὰ δεξιὰ.)

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐνόμιζα... (Ἰσταμένη πρὸ τῆς θύρας καὶ ἱκετευτικῶς) Παραιτήσου ἀπὸ τὴν μονομαχίαν!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄφου, σοῦ λέγω, μὲ τὸ χέρι μου τὸ πρόσωπόν του...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δὲν τὸ ἐγνώριζα... (Μετ' ἀπελπισίας, ἐννοοῦσα ὅτι ἀδύνατος πᾶς συμβιβασμός). Λοιπὸν φύγε!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Νὰ φύγω!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δι' ἐμένα! Δι' ἐκείνον!... Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (μετ' ἀγανακτήσεως)

Νὰ μὲ ἀποστραφῆς... τὸ ἐννοῶ! Ἄλλὰ νὰ μὲ περιφρονῆς, ὄχι!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Μίαν λέξι ἀκόμη. Εἶναι οἱ μάρτυρές σου;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Δὲν εἶναι ἀκόμη ὄρα.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τὸ ὀρκίζεσαι;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ναί, Θεοδώρα. — Μὲ ἀποστρέφεται;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ποτέ!

ΠΕΠΙΤΟΣ (ἔξωθεν).

Πρέπει νὰ τὸν ἰδῶ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (πρὸς τὴν ΘΕΟΔΩΡΑΝ)

Γρήγορα!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ναί. (Εἰσέρχεται εἰς τὸ πρὸς τὰ δεξιὰ δωμάτιον).

ΠΕΠΙΤΟΣ (ἔξωθεν).

Θὰ μοῦ ἐναντιωθῆς!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἄ! Ἡ συκοφαντία ἐπιβάλλεται καὶ τὸ ἀμάρτημα ἀληθεύει.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΕΡΝΕΣΤΟΣ καὶ ΠΕΠΙΤΟΣ, (ἀσκεπῆς αὐτός καὶ λίαν συγκεκριμένος.)

ΠΕΠΙΤΟΣ

Πήγαινε 'ς τὸν διάβολον!... Θὰ ἔμβω! — Ἐρνέστε!... Ἐρνέστε... Ἐρνέστε...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τί τρέχει;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ τὸ 'πῶ... καὶ ὁμῶς πρέπει...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ὅμιλε!

ΠΕΠΙΤΟΣ

Μοῦ γυρίζει ἡ κεφαλή! Θεέ μου, Θεέ μου! Ποῖος τὸ ἐπερίμενε!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Γρήγορα καὶ παστρικά! Τί συμβαίνει;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Τί συμβαίνει; Μεγάλη δυστυχία! Ὁ Ἰουλιανός ἔμαθε τὴν μονομαχίαν. (Ὅμιλεῖ λίαν ἐσπενσμένως). Ἦλθε νὰ σὲ ἰδῆ. Δὲν σὲ ἤυρε. Ἐπῆγε εἰς τοὺς μάρτυρας, καὶ ὅλοι μαζῆ ἐπῆγαν εἰς τοῦ Νεβρέδα.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Εἰς τοῦ Νεβρέδα! Ἄλλὰ διατί;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Στάσου νὰ ἰδῆς! Τὸ ἤθελε καὶ καλὰ ὁ Ἰουλιανός. Ἦτο ὡσὰν χεῖμαρρος καὶ παρέσυρε ἀντιρρήσεις, ἀντιστάσεις, ὅλα, ὅλα!...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Λέγε, τελείνε!

ΠΕΠΙΤΟΣ (διακοπτόμενος καὶ βαδίζων πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς).

Ἄναθαίνουν...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ποῖοι;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Αὐτοὶ... Τὸν φέρουν σηκωτά. (Ἐπανερχόμενος πρὸς τὸν Ἐρνέστον).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μὲ τρομάζουν τὰ λόγια σου!... Εἰπέ μου... γρήγορα. (Ἀρπάξων ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν Πέπιτον σύρει αὐτὸν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς).

ΠΕΠΙΤΟΣ

Τὸν ἐβίασε νὰ μονομαχήσουν. Δὲν ἤμποροῦσε νὰ γείνη ἀλλέως. «Καλὰ. Καὶ τοὺς δύο», λέγει ὁ Νεβρέδας. Καὶ ὁ Ἰουλιανός ἦλθε ἐδῶ... νὰ σ' εὔρη. Ὁ ὑπηρέτης σου κλειδώνει τὴν θύραν καὶ λέγει ὅτι ἔχεις ἐδῶ μίαν κυρίαν καὶ ὅτι δὲν δέχεσαι κανένα, κανένα!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καὶ τότε;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ὁ Ἰουλιανός καταβαίνει. «Τόσον τὸ καλλιτέρον» λέγει. «Ἰδική μου ὅλη ἡ ἡμέρα». Καὶ αὐτός, ὁ Νεβρέδας, οἱ μάρτυρες, ὁ πατέρας μου, καὶ ἐγὼ ποῦ ἦλθα ἐκ τύχης, ὅλοι ἐπάνω... ζεῦρετε...

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καὶ ἐμονομάχησαν;

ΠΕΠΙΤΟΣ

Μὲ λύσαν! Μὲ μανίαν! Ὡσὰν ἄνθρωποι ἀδιάλ-
λακτοι, ἀποφασισμένοι νὰ πάρουν τὴν ζωὴν ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καὶ ὁ Ἰουλιανός;... Ὅχι!... Ἀδύνατον!

ΠΕΠΙΤΟΣ

Νά, ἔρχονται!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο;... Εἰπέ το σιγά.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἄπ' ἰδῶ!

(Εἰσέρχονται ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς ὁ ΣΕΒΗΡΟΣ καὶ ὁ ΡΟΥΕΔΑΣ ὑποστηρίζοντες τὸν ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ πληγωμένον.)

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Κύριε τῶν Δυνάμεων!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ,
ΠΕΠΙΤΟΣ καὶ ΡΟΥΕΔΑΣ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ὄρμῃ κλαίων πρὸς τὸν Ἰουλιανόν).

Ἰουλιανέ! Ἐδεργέτα μου! . . . φίλε μου! . . . πατέρα μου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (μὲ φωνὴν ἐξησθενημένην).

Ἐρνέστε! . . .

ΣΕΒΗΡΟΣ

Πηγαίνωμεν γρήγορα.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Πατέρα μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Τὸν καταβάλλει ὁ πόνος . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐξ αἰτίας μου . . .

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ὅχι! . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐξ αἰτίας μου! Συγχώρησέ με! (Κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ Ἰουλιανοῦ, τοῦ ὁποίου λαμβάνει τὴν δεξιάν).

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τί νὰ σὲ συγχώρησω; Ἐκαμες τὸ χρέος σου . . . κ' ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου.

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ποῦ ἔχει κρεβάτι; (Ἀφίνει τὸν Ἰουλιανόν τὸν ἀντικαθιστᾷ ὁ Πεπίτος).

ΠΕΠΙΤΟΣ (νεύων πρὸς τὴν εἰς τὰ δεξιὰ θύραν).

Ἐκεῖ νὰ τὸν βάλωμεν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἀπειλητικῶς).

ὦ Νεβρέδα!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Μὴ ἀνοήσις! Ἡ θέλεις νὰ τὸν ἀποτελειώσης;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἀνοήσις! Ἐὰν τὸ ἰδῆς! ὦ! (παράφορος, ὄρμῃ πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς). Δύο μάρτυρες! . . . Εἶναι δικαίωμά μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ (διευθυνόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ).

Εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖ, εἰς τὸ στρώμα του . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἵσταται ἐμβρόντητος εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς).

Ποῦ;

ΣΕΒΗΡΟΣ

Μέσα ἐκεῖ.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ναί.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (τρέχει καὶ ἵσταται ἐνώπιον τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος).

Ὅχι!

(Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸν Ἰουλιανόν μένουσιν ἐκπληκτοί).

ΣΕΒΗΡΟΣ

Πῶς! Ἀρνεῖσαι! . . .

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἐχασες τὰ λογικά σου;

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἄνοιξε! Δὲν βλέπεις; Ἀποθνήσκει.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τί λέγει; . . . Δὲν θέλει! . . . (Ἀνασηκώνεται καὶ βλέπει τὸν Ἐρνέστον μὲ ἐκπληξιν).

ΡΟΥΕΔΑΣ

Δὲν καταλαμβάνω!

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ὄτ' ἐγὼ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἀποθνήσκει! . . . καὶ μὲ ζητεῖ . . . καὶ ὑποπτεύεται! . . . ὦ Ἰουλιανέ!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Θ' ἀνοίξης! (Ὡθεῖ τὴν θύραν, ἀνωθεν τῶν ὤμων τοῦ Ἐρνέστου. Ἡ θύρα ἀνοίγει καὶ παρουσιάζεται ἡ Θεοδώρα).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεέ μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ καὶ ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἐκείνη!

ΡΟΥΕΔΑΣ

Μία κυρία!

ΘΕΟΔΩΡΑ (ὄρμῳσα πρὸς τὸν σύζυγόν της).

Ἰουλιανέ μου!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ποία εἶναι; ἡ Θεοδώρα! (Ἀποθήσας αὐτὴν διὰ τὴν ἰδίαν τὸ πρόσωπόν της, ἵσταται πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἀπαλλασσόμενος βιαίως τοῦ στιβήματος τοῦ Πεπίτου καὶ τοῦ Ρουέδα, ἐκφώνει τὸ ὄνομά της, καὶ πίπτει κατα γῆς ἀναισθητός).

[Ἐπεται συνέχεια]

Ἡ ΖΩΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

— Αἴ, τί λέτε, παιδιά, πᾶμε καὶ μεῖς λιγάκι στὸ Μάη;

Οἱ τέσσαρες φίλοι ἐκάθητο εἰς τὸ ὑπόστεγον τοῦ καφενεῖου Χαραμῆ, τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς, καὶ ἔπινον τὸν καφέ των, κατὰ τὸ σῦνηθες. Ἡ κίνησις τοῦ κόσμου στοιβαζομένου εἰς τὰ τράμ ἢ διερχομένου ἐφ' ἀμαξῶν ἀνθοστολιστῶν, ἐκίνησε καὶ αὐτῶν τῶν δυσκόλων τὴν ὄρεξιν νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἢ δὲ πρότασις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ζωηρότερος, — εἰς ἀπὸ ἐτῶν τελειόφοιτος τῆς Νομικῆς, ὀνομαζόμενος Ἀνδρέας, — ἔτυχεν ἀμέσως ἐπιδοκιμασίας.

— Πᾶμε.

— Ναί, πᾶμε νὰν το ἰδῶ κι' αὐτό, εἶπεν ὁ Γεώργιος, ἐπαρχιώτης ὁ ὅποιος δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη τὴν πρωτομαγίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Μόνον ὁ Νίκος, ἂν καὶ ὡς ῥεπόρτερ ὑποχρεωμένος νὰ περιγράψῃ αὐρίον τὴν ἑορτὴν εἰς τὴν ἐφημερίδα του, δὲν εἶχε πολλὴν ὄρεξιν νὰ τὴν ἰδῇ.

— Ὄψ, τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια κάθε χρόνο, βαρέθηκα! Ἄλλ' ἐν ᾧ ἔλεγεν αὐτά, ἠγείρετο συγχρόνως — τί νὰ κάμῃ; — καὶ ἠκολούθει τοὺς φίλους του, οἱ ὅποιοι ἐξέκίνησαν καὶ μὲ ὄλην μάλιστα τὴν ἐαρινὴν καὶ ἀθηναϊκὴν των νωθρότητα, ἤρχισαν νὰ τρέχουν διὰ τὴν